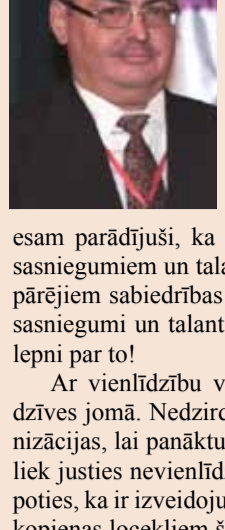

LATVIJAS NEDZIRDĪGO KOPIENAI IR AR KO LEPOTIES

EDGARŠ VORSKLOVS,
LNS prezidents

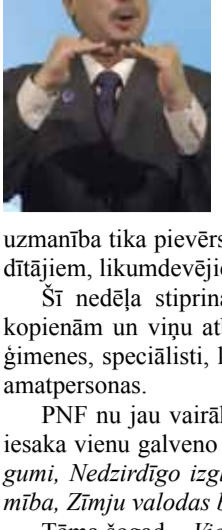
Kad lasīsit šo avīzes numuru, būs jau pagājuši Starptautiskā nedzirdīgo nedēļa, kuras tēma šogad bija – *Vienlīdzību nedzirdīgajiem*. Arī Latvijas nedzirdīgajiem ir bijusi iespēja aktīvi piedalīties šīs nedēļas pasākumos, kas notikuši reģionālajās biedrībās un noslēguma pasākumā Rīgā – līdzdalību veicinotā akcijā „Klusuma pasaules klusuma diena”. Šīs nedēļas pasākumos esam parādījuši, ka varam būt vienlīdzīgi ar savām prasmēm, sasniegumiem un talantiem, ka ne ar ko mēs nesam sliktāki par pārējiem sabiedrības locekļiem, kuriem varbūt ir citas prasmes, sasniegumi un talanti. Mums pašiem ir savi, un mēs varam būt lepi par to!

Ar vienlīdzību vai nevienlīdzību mēs saskaramies jebkurā dzīves jomā. Nedzirdīgie visā pasaulē ir izveidojuši savas organizācijas, lai panāktu, ka tiktu nojauktas tās barjeras, kas viņiem liek justies nevienlīdzīgiem. Latvijas nedzirdīgo kopiena var lepoties, ka ir veidojusi spēcīgu organizāciju, kura daudz dara, lai kopienas locekļiem šo barjeru būtu pēc iespējas mazāk. Augstā notika LNS kongress, kurā LNS darbs tika atzīts par teicamu. Mēs varam būt lepi par savu organizāciju!

Protams, ir vēl daudz darāmā, lai ikviens no mums justos kā vienlīdzīgs sabiedrības loceklis. Kad viena virsotne tiek sasniegta, tad tiecamies pēc nākamās. Mēs paši zinām ko mums vajag un kā gribam justies, tāpēc mums tagad ir jāstrādā ar valsts un pašvaldību institūcijām, lai arī Latvija tiktu ieviesti ANO konvencijā par cilvēku ar invaliditāti tiesībām noteiktiem principiem.

Gribu novēlēt, lai, sagaidot nākamo nedzirdīgo nedēļu, ikviens no mums apzinātos, ka esam personas, kas pieder stiprai kopienai ar savu sociālo pārņemību, vēsturi, kultūru, tradīcijām, vērtībām un savu valodu – zīmju valodu. Mēs varam būt lepi par savu piederību Nedzirdīgo kopienai!

AIZVADĪTA STARPTAUTISKĀ NEDZIRDĪGO NEDĒĻA

Nedzirdīgie visā pasaulē septembra **pēdējā pilnajā nedēļā** atzīmēja Starptautisko nedzirdīgo nedēļu, kuras uzdevums ir vienot visās pasaulēs nedzirdīgo un demonstrēt šo vienotību pārējai pasaulei.

Pēc Pasaules nedzirdīgo federācijas (PNF) aicinājuma 133 valstu nedzirdīgo apvienības organizēja īpašus pasākumus, gājienus, rīkoja debates un dažādas informējošas akcijas un sanāksmes, lai pievērstu plašas sabiedrības uzmanību nedzirdīgo cilvēktiesībām. Īpaša uzmanība tika pievērsta darbam ar pašvaldību un valsts iestāžu vadītājiem, likumdevējiem un plašsaziņas līdzekļu pārstāvējiem.

Šī nedēļa stiprina sadarbību starp dažādu valstu nedzirdīgo kopienām un viņu atbalstītājiem. Tajos piedalās nedzirdīgo bērnu ģimenes, speciālisti, kas strādā ar nedzirdīgajiem, atbaidīgas valsts amatpersonas.

PNF nu jau vairākus gadus Starptautiskajai nedzirdīgo nedēļai iesaka vienu galveno tēmu, piemēram: *Nedzirdīgo kultūras sasniegumi, Nedzirdīgo izglītība, Informācijas un komunikācijas pieejamība, Zīmju valodas bilingvālisms ir cilvēktiesības* u.c.

Tēma šogad – *Vienlīdzību nedzirdīgajiem* bija vērsta uz nedzirdīgo līdztiesības tālāku veicināšanu. Šajā nedēļā aizsāktās tēmas ietvaros PNF iesaka arī turpmāk uzsvērt nedzirdīgo lingvistiskos, mākslinieciskos, politiskos un kultūras sasniegumus, koncentrēt enerģiju, lai panāktu pozitīvas izmaiņas valstu nedzirdīgo kopienās, dalīties pieredzē un diskutēt par veidiem, kā nostiprināt nedzirdīgo tiesības, balstoties uz ANO Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām principiem.

PNF arī aicina savas dalīborganizācijas iesaistīties naudas līdzekļu vākšanas kampaņās vai pasākumos, lai atbalstītu PNF tās cīņā par cilvēktiesību ieviešanu visā pasaulē.

PNF prezidenta Alena Kolina uzruna starptautiskajā zīmju valodā skatiet: <http://wfd deaf.org/news/international-week-of-the-deaf-equality-for-deaf-people>

Sagatavoja: Informācijas centrs

VALMIERĀ VIENMĒR KĀ MĀJĀS

Zigmārs Ungurs

Pirms liela nedzirdīgo tautas saietā 28. septembrī Rīgā savās mājās Nedzirdīgo dienu jau atzīmējusi daļa lielākā daļa biedrību un arī grupas: Daugavpils, Kuldīga, Liepāja, Alūksne, Valmierā, Jelgavā. Šoreiz palūkosimies, kā tas notika tieši Valmierā (*atnēla*).

NOMETNES, PĀRGĀJIENI, TRADĪCIJU PASĀKUMI ...

TUKUMA GRUPA DODAS UZ NOMETNI

LNS Rīgas biedrības Tukuma grupas biedri Gulbenes novada Rankas pagastā rīkoja pārgājienu un nometni ar nosaukumu „Dzīvojam klusumā”. Šajā nometnē piedalījās ne tikai tukumnieki, bet arī daži jelgavnieki un ridzinieki.

MĒNEŠA LAIKĀ TRĪS BRAUCIENI

Rīgas RB septembrī organizēja saviem biedriem veselus trīs labās prakses un pieredzes apmaiņas pasākumus.

RĒZEKNIEŠIEM PĒDĒJĀ NOMETNE

7. un 8. septembrī Rēzeknes biedrības projekta klienti devās pēdējā projekta „Klusuma pasaule” ietvaros organizētā pārgājienā /nometnē „Pensionāru un jauniešu nometne”.

AMATNIECĪBAS DARBU IZSTĀDE „MARGRIETIŅA”

Rēzeknes RB 12. septembrī notika nedzirdīgo radošo darbu apkopošana izstādē „Margrietīņa”.

LATVISKO TRADĪCIJU PASĀKUMS „MIĶELDIENA”

12. septembrī Rēzeknes klubā tika organizēts latvisko tradīciju pasākums „Miķeldiena”.

KULDĪGĀ SĒŅOŠANAS ČEMPIONĀTS

7. septembrī septiņi meistariģākie un acīgākie sēņotāji no Kuldīgas biedrības devās uz mežu, lai noskaidrotu, kurš tad ir vislabākais un veiksmīgākais sēņotājs. Laiks sēņošanai tika dots.

DAUGAVPILIEŠI PIRMIE

Jā, 14. septembrī Daugavpils RB jau pirmie savā biedrībā atzīmējusi Nedzirdīgo dienu. Pasākums notika brīvā dabā pie Stropu ezera, tajā piedalījās 23 biedri.

VALMIERIEŠI KURŠU KĀPĀS

No 31. augusta līdz 1. septembrim 19 valmierieši ceļoja pa kaimiņvalsti Lietuvu.

LNS UZSĀK DIVU SOCIĀLĀS REHABILITĀCIJAS PROGRAMMU REALIZĀCIJU

Zigmārs Ungurs

Vadītāju un pasniedzēju „komanda”

Kopš 9. septembra LNS Rehabilitācijas centrā (RC) notiekta prasība atbilstoši klienti var saņemt jaunus pakalpojumus divu komplekso sociālās rehabilitācijas programmu ietvaros. Tie ir valsts apmaksāti pakalpojumi.

NVA PIEDĀVĀ SURDOTULKA PAKALPOJUMU MŪŽIZGLĪTĪBAS PASĀKUMOS

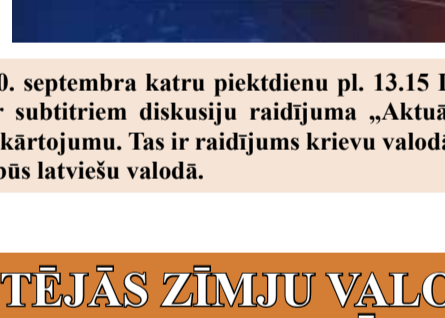
INESE IMMURE www.nva.gov.lv

Septembrī SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” parakstīja līgumu ar Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA) par surdotulka pakalpojumu sniegšanu ESF projekta „Mūžizglītības pasākumi nodarbinātām personām” ietvaros.

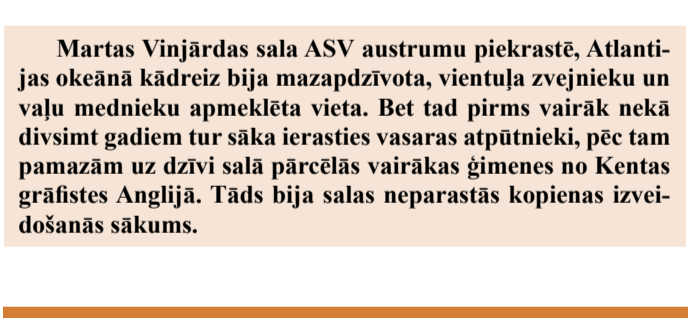
TV JAUNUMS: „AKTUĀLS JAUTĀJUMS” AR SUBTITRIEM

INESE IMMURE www.lv.lv

No 20. septembra katru piektdienu pl. 13.15 LTV 7 pārraidīs ar subtitriem diskusiju raidījumu „Aktuālais jautājums” atkarotajumu. Tas ir raidījums krievu valodā, savukārt subtitri būs latviešu valodā.

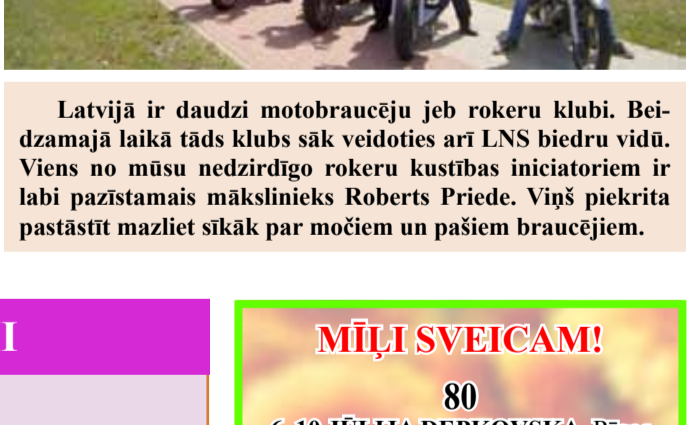
VIETĒJĀS ZĪMJU VALODU STRAUJI IZZŪD

Martas Vinjārdas sala ASV austrumu piekrastē, Atlantijas okeānā kādreiz bija mazapdzīvota, vienlaiku zvejiņķu un vaļu mednieku apmeklēta vieta. Bet tad pirms vairāku nekā divsimt gadu tur sāka ierasties vasaras atpūtnieki, pēc tam pamazām uz dzīvi salā pārcēlās vairākas ģimenes no Kentas grāfistes Anglijā. Tāds bija salas neparastās kopienas izveidošanās sākums.

BULDOGS MOTO DEAF LATVIA

Zigmārs Ungurs no R. Priedes personiskā arhīva

Latvijā ir daudzi motobraucēju jeb rokeru klubi. Beidzamajā laikā tās klubos sāk veidoties arī LNS biedru vidū. Viens no mūsu nedzirdīgo rokeru kustības iniciatoriem ir labi pazīstamais mākslinieks Roberts Priede. Viņš piekrita pastāstīt mazliet sīkāk par močiem un pašiem braucējiem.

UZTICĪBA ČETRDESMIT GADU GARUMĀ

Zigmārs Ungurs

Tas ir stāsts par cilvēku, kurš kā pats pirmais katru dienu redzams rosāmies pagalmā starp ekām Rīgā, Elvīras ielā 19. Kādreiz šis komplekss sauca LNS Rīgas MRU, bet tagad šajā adresē atrodas gan SIA LNS Nekustamie īpašumi, gan Surdotehnikas palīdzības centrs, gan jaunuzceltais Rehabilitācijas centrs. Protams, arī LNS mītne tajā pašā pagalmā. Un tie visi ir Aivara Niklisona redzeslokā.

BIEDRĪBU VADA 25 GADUS – NO 21 GADA VECUMA

Zigmārs Ungurs no A. Osmaņa personiskā arhīva

Kurš gan tas ir? Protams, savām Plaviņām uzticīgais AINĀRS OSMANIS, kuram šogad biedrības konference vienprātīgi piešķirīs Plaviņu biedrības Goda biedra nosaukumus. Sakarā ar to arī šī saruna ar Aināru.

KRIEVIJĀ: DATORPROGRAMMA TULKO RUNU ZĪMJU VALODĀ

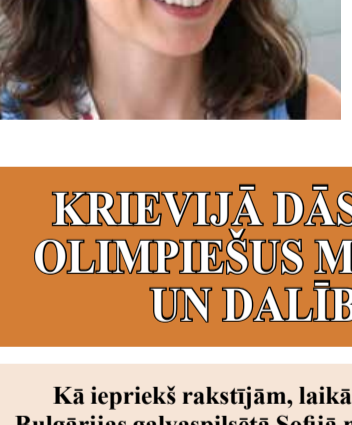
Krievijas pilsētā Novosibirskā atrodas tā saukta Akadēmiku pilsētiņa, savdabīgs zinātnes inkubators, kas izveidots jau padomju varas gados. Tajā ir strādājuši daudzi ievērojami krievu zinātnieki.

ANGLIJĀ: AKTRISE IEMĀCĀS ZĪMJU VALODU TĒVA DĒĻ

Reičela Šentone, 26 gadus vecā britu televīzijas aktrise, pārvalda zīmju valodu sava tēva dēļ – viņš vēža ārstēšanās (ķīmijterapijas) dēļ zaudēja dzirdi, kad Reičelai bija 11 gadu.

„GOOGLE BRILLES” MĀCĀ ZĪMJU VALODU NEDZIRDĪGU BĒRNU VECĀKIEM

„Google Brilles” (Google Glass) ir moderns dators, kurš sastāv no brīdēm ar tajās iebūvētu videokameru un miniatūru, caurspīdīgu ekrānu acu priekšā, kurā redzama informācija. Klajā laista jauna šo brīļu aplikācija „SMARTSign”, kas saziņu starp dzirdīgiem cilvēkiem un bērniem ar dzirdes traucējumiem padara vienkrāšņu.

KRIEVIJĀ DĀŠNI APBALVO OLIMPIEŠUS MEDALNIEKUS UN DALĪBNIEKUS

Kā iepriekš rakstījām, laika no 27. jūlija līdz 4. augustam Bulgārijas galvaspilsētā Sofijā notika XXII vasaras nedzirdīgo olimpiskās spēles. Tajās piedalījās 4,5 tūkstoši nedzirdīgo sportistu no vairāk nekā 80 pasaules valstīm. Viena no lielākajām sportiskajām delegācijām bija Krievijai, kuru pārstāvēja 302 sportisti.

LNS BIEDRĪBU PASĀKUMI

RĪGĀ 2., 9., 16., 23., 30. 10. pl. 16 Aktuālie notikumi Latvijā un pasaulē 11., 25. 10. pl. 11 Māmiņu grupas nodarbības (Elvīras ielā 19, 2. st.) 26. 10. pl. Helovīna D/C ĀBELĒZIENĀ 3., 10., 24. 10. pl. 15 Vingrošana, dejošana 17. 10. pl. 13 Rokdarbi, vingrošana 31. 10. pl. 13 Infodiena, vingrošana LIEPĀJĀ 3., 22. 10. pl. 12 Pārrunu un žurnālu apskats 3. 10. pl. 14 Laikrakstu un žurnālu apskats 10. 10. pl. 13 Informācijas par nedzirdīgo dzīvi 15. 10. pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats VENTSPILĪ 1. 10. pl. 11 Pensionāru diena 3., 17., 24. 10. pl. 12 Informācija 5., 12., 19. 10. pl. 12 Psiholoģija 31. 10. pl. 12 Helovīns	PLAVIŅĀS 19. 10. pl. 12 Informācijas diena 22. 10. Ekskursija pa Plaviņu novadu (<i>iepriekš jāpiesakās</i>) LĪVĀNOS 21. 10. pl. 10 Informācijas diena KULDĪGĀ 2. 10. pl. 12 IK „Galdā spēles” 4. 10. pl. 12 Rudens Māras diena 9. 10. pl. 12 Labas uzvedības pamatnoteikumi 12. 10. pl. 12 Pagatavoto saldumu degustācija 24. 10. pl. 12 IK „Novusa draugi” 26. 10. pl. 12 Helovīndiena (<i>ierasties maskā, līdzi groziņus</i>) SMILTENĒ 4., 7., 17. 10. pl. 13 Informatīvās ziņas 10. 10. pl. 12 Jaunākās ziņas 24. 10. pl. 12 Pasākums – Ražas diena DAUGAVPILĪ 1. 10. pl. 16 Informācijas par nedzirdīgo dzīvi 15. 10. pl. 16 Jaunākie notikumi 22. 10. pl. 16 IK „Nezinišī”
--	---

Izrāde «Saboja tie» 17. oktobrī, 20. novembrī un 10. decembrī
Dailes teātra Kamerzālē 17. oktobrī, 20. novembrī un 10. decembrī ir 19 iespēja noskatīties izrādē «Saboja tie», kurā vienu no galvenajām lomām spēlē mūsu **Jolanta Znotiņa**.
Biļetes cena 5 Ls – var nopirkt Dailes teātra kasē vai internetā www.bilesuparadize.lv. Lai vārdzirdīgiem un nedzirdīgiem skatītājiem būtu vieglāk sekot izrādei, LNS Informācijas centrā ir iespējams izlasīt lugu.

PREKIZĒJUMS
„KS” atvainojas delegātei Skaidrītei Baurē par neprecizitāti viņas LNS 18. kongresa prasības atspoguļojumā. „KS” 9. nr. un šīs publicētā pilnībā.
Skaidrīte Baurē, *Galdies LNS prezidentam, ar gašu prātu, padarīs un goddīgu veikts liels sociālais darbs mūsu nedzirdīgo labā. Viņa sniegtajā atskaitē redzams, ka katru gadu pieaug nedzirdīgo jauniešu skaits, kas grib mācīties profesionālajās skolās un augstskolās. Tas ir liels pluss.
Bet liels mīnuss ir tas, ka pamatskolu beigušo jauniešu zināšanu līmenis ir zems. Tāpēc skolās tulkiem jāveic ne tikai savs darbs, bet jāpalīdz arī skolotājiem, jāveic viņu darba pienākumi, izskaidrojot nākotni.*

ĻĪDZJŪTĪBAS
Pāri sirmām kapu priekšiem
Pārsāc Tavas dzīves stāstus.
Pāri darbam, spēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāstus.
IZSĀKĀM DZĪVU LĪDZJŪTĪBU ANASTASIJAS OSBARENKO (1938, 2. 09 – 2013, 16. 09) radīem, sakarā ar viņas aiziešanu mūžībā.
Rēzeknes biedrība

Pierimst notī, klusē domas,
Neskan mīļās mātes balss.
Tikai klusa sāpe sirdī
Līgi vēl pēc tevis sauks.
Skumju brīdī esam ar VALĒRIJU GROMOVU un viņa ģimeni zemes klēpī guldot.
Liepājas biedrība